

Sylabus modułu kształcenia na studiach wyższych

Nazwa Wydziału	Wydział Matematyki i Informatyki		
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Informatyki i Matematyki Komputerowej		
Nazwa modułu kształcenia	Hurtownie danych i metody eksploracji danych		
Kod modułu			
Język kształcenia	język polski		
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	Symbol	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
	E1	Ma wiedzę w zakresie matematyki wyższej obejmującą zagadnienia analizy matematycznej, algebry, matematyki dyskretnej (elementy logiki i teorii mnogości, kombinatoryki i teorii grafów), metod probabilistycznych i statystyki (ze szczególnym uwzględnieniem metod dyskretnych) oraz metod numerycznych	K_W01
	E2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną w zakresie architektury systemów komputerowych, systemów operacyjnych, technologii sieciowych, baz danych, inżynierii oprogramowania itp.	K_W04
	E3	Zna podstawowe narzędzia wspomagające pracę informatyka	K_W05
	E4	Posiada umiejętności efektywnego posługiwania się oprogramowaniem istniejącym – systemami operacyjnymi, bazami danych, sieciami komputerowymi	K_U06
	E5	Posiada umiejętność przygotowania, realizacji i	K_U05

		weryfikacji projektów informatycznych, zarówno indywidualnie , jak i pracy zespołowej	
	E6	Potrafi pracować zespołowo; rozumie konieczność systematycznej pracy nad projektami o charakterze długofalowym	K_K03
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny		
Rok studiów	III rok, studia I stopnia		
Semestr	semestr 3		
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących moduł	dr Jerzy Martyna		
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	dr Jerzy Martyna		
Sposób realizacji	Wykład ilustrowany prezentacją komputerową oraz ćwiczeniami w laboratorium komputerowym z użyciem SAS/Enterprise Miner Software firmy SAS, który jest własnością Wydziału Matematyki i Informatyki. Przewiduje się, że wykład ten wraz z przedmiotem „Statystyka bayesowska”, także opartym o oprogramowanie SAS, będzie podstawą do uzyskania certyfikatu korporacji SAS.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczenie modułu (przedmiotu): Bazy danych		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	Łącznie: 60 godz. wykład: 30 godz., laboratorium: 30 godz.		
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	6 pkt. ECTS		
Bilans punktów ECTS	<p style="text-align: right;">Udział w wykładach – 30</p> <p style="text-align: right;">Analiza wybranych pozycji z literatury przedmiotu -20</p> <p style="text-align: right;">Praktyczne ćwiczenia w laboratorium – 30</p> <p style="text-align: right;">Przygotowanie do egzaminu i zaliczanie kolokwium - 20</p> <p style="text-align: right;">Udział w konsultacjach – 1</p>		

	łączy nakład pracy studenta - 102
Stosowane metody dydaktyczne	- Wykład z wykorzystaniem środków multimedialnych, Indywidualne konsultacje raz w tygodniu (2 godz. w tygodniu, 15 tygodni)
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	Egzamin pisemny – testy egzaminacyjne są skonstruowane tak, by sprawdzić przewidziane dla przedmiotu efekty kształcenia
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego – kryteria oceny podane przy rozpoczęciu zajęć. Skala ocen zgodna z Regulaminem Studiów UJ
Treści modułu kształcenia	<p>Treścią przedmiotu „Hurtownie danych i metody eksploracji danych” jest prezentacja podstawowego zakresu materiału dotyczącego budowy i eksploatacji hurtowni danych oraz metod eksploracji danych, w tym danych gromadzonych w hurtowniach danych.</p> <p><u>Wykład:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hurtownie danych i ich zastosowania <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Koncepcja hurtowni danych 1.2. Składniki hurtowni danych 1.3. Wprowadzenie niejednorodnych danych do hurtowni danych 1.4. Wyprowadzanie wielowymiarowych danych z hurtowni danych 1.5. Architektura hurtowni danych. 1.6. Zastosowania hurtowni danych 2. Tworzenie hurtowni danych. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ekstrakcja i ujednoczenie danych. 2.2. Agregacja i dostosowanie danych 2.3. Optymalizacja zapytań 2.4. Modelowanie i pomiar hurtowni danych 3. Odświeżanie hurtowni danych <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Co to jest odświeżanie hurtowni danych 3.2. Przyrostowa ekstrakcja danych 3.3. Odświeżanie perspektyw 3.4. Program (narzędzie) ETL 4. Wielowymiarowe modele danych i agregacje. <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Model ROLAP 4.2. Model MOLAP. 4.3. Model HOLAP. 4.4. Modele logiczne informacji wielowymiarowej 4.5. Wybór właściwego formalizmu 5. Metadane i jakość hurtowni danych <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Zarządzanie meta danymi w praktyce 5.2. Model magazynu meta danych w metodologii DWQ 5.3. Definiowanie jakości hurtowni danych 5.4. Analiza jakości hurtowni danych (podejście QFD, podejście

GOM itp.)

5.5. Przykład szczegółowej analizy jakości danych

6. Projektowanie hurtowni danych z uwzględnieniem jakości

6.1. Metodologie projektowania hurtowni danych

6.2. Metoda Kimballa projektowania hurtowni danych

6.3. Przykładowy projekt hurtowni danych

7. Metody eksploracji danych i zadania eksploracji danych.

7.1. Definicja eksploracji danych

7.2. Opis

7.3. Estymacja

7.4. Predykcja

7.5. Klasyfikacja .

7.6. Grupowanie

7.9. Odkrywanie reguł.

8. Odkrywanie asocjacji

8.1. Sformułowanie problemu

8.2. Typy reguł asocjacyjnych

8.3. Podstawowe algorytmy odkrywania binarnych reguł asocjacyjnych – alg. A-Prion, alg. FP-Growth.

8.4. Wielopoziomowe i wielowymiarowe reguły asocjacyjne.

8.5. Korelacje vs asocjacje

9. Klasyfikacja

9.1. Sformułowany problem klasyfikacji

9.2. Metody klasyfikacji

9.3. Kryteria oceny metod klasyfikacji podziału.

9.4. Naiwny klasyfikator Bayesa, kNN

9.5. Dokładność klasyfikacji

10. Grupowanie

10.1. Podział metod grupowania

10.2. Metody grupowania hierarchicznego.

10.3. Metody grupowania iteracyjno- optymalizacyjne.

10.4. Podstawowe algorytmy grupowania – alg. *k*-średnich, alg. *k*-medoidów

11. Eksploracja tekstu

11.1. Wyszukiwanie dokumentów

11.2. Reprezentacja tekstu

11.3. Indeksowanie semantyczne SVD

11.4. Struktury danych

12. Eksploracja sieci Web

12.1. Podstawowy algorytm rankingu stron

12.2. Algorytm Hubs&Authorities

12.3. Algorytm PageRank

12.4. Eksploracja logów

Laboratorium:

Uzupełnieniem wykładu są ćwiczenia, których celem jest przeprowadzenie podstawowych metod i technik związanych z hurtowniami danych oraz eksploracji danych. Ćwiczenia laboratoryjne są prowadzone z użyciem systemów: WEKA, SAS Enterprise Miner 9.3, Rapid Miner, języka MatLab itp. celem laboratorium jest sprawdzenie efektywności poszczególnych metod i poznanie najważniejszych algorytmów używanych w eksploracji danych.

<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Jarke, M. Lenzerini, Y. Vassiliou, P. Vassiliadis, „Hurtownie danych. Podstawy organizacji i funkcjonowania”, WSiP, Warszawa 2003, ISBN 83-02-08850-1. 2. C. Adamson, M. Venerable, „Data Warehouse Design Solutions, John Wiley and Sons, 1998. 3. T. Chris, „Projektowanie hurtowni danych”, WNT, Warszawa 2005, ISBN 8320431506. 4. D. Hand, H. Mannila, P. Smyth, „Eksploracja danych”, WNT, Warszawa 2005. 5. J. Han, M. Kambor, „Data Mining. Concepts and Techniques. Second Edition”, The Morgan Kaufmann Publishers, 2006, ISBN 13: 978-1-55860-901-3. 6. Z. Markov, D. T. Larose, „Eksploracja zasobów internetowych”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2009, ISBN 978-83-01-15868-2 7. D. Larose, „Metody i modele eksploracji danych”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010, ISBN 978-83-01-15466-0. 8. D. T. Larose, „Odkrywanie wiedzy z danych. Wprowadzenie do eksploracji danych”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006, ISBN-13: 978-83-01-14836-2.
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki</p>	